

רע"פ 1322/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
רע"פ 1322/17

כבוד השופט א' שהם
פלוני

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בירושלים, מיום 18.1.2017, בעפ"ג
52769-02-16, שניתן על ידי כב' השופטים: ר' כרמל;
כ' מוסק; ו-ש' רנר

עו"ד מנחם רובינשטיין
עו"ד שרית משגב

בשם המבקש:
בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים: ר' כרמל; כ' מוסק; ו-ש' רנר), בעפ"ג 52769-02-16, מיום 18.1.2017. בגדרו של פסק הדין, התקבל באופן חלקי ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כ' השופטת ד' שריזלי), בת"פ 2928-06, מיום 4.2.2016.

2. בהחלטתי מיום 12.3.2019, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר, עד אשר תוכרע הבקשה לרשות ערעור.

רקע והליכים קודמים

3. ביום 10.2.2012, הורשע המבקש, לאחר ניהול משפט הוכחות, בביצוע עבירות של הפרת סודיות, לפי סעיף 142 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ) (ריבוי עבירות); מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 248 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (ריבוי עבירות); פגיעה בפרטיות, לפי סעיף 2(7) בצירוף סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (5 עבירות); קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין; וניסיון לקבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין (2 עבירות). עובדות כתב האישום פורטו בהחלטתי בבקשת רשות ערעור קודמת שהגיש המבקש בעניין זה (רע"פ 1905/15 משעול נ' מדינת ישראל (23.4.2015)). על כן, אתמקד בגזר דינו של המבקש ובהשגותיו, במסגרת בקשה זו.

4. ביום 2.7.2017, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש. בבואו לקבוע את מתחם הענישה בגין העבירות שביצע המבקש, התייחס בית משפט השלום לכתב האישום כמקשה אחת, ועמד על חומרתן של העבירות; על הנסיבות שבהן נעברו העבירות, בהיותן של המבקש בכיר ברשות המיסים, והתנהלותו במצב של ניגוד עניינים ומתוך מטרה לקדם מטרות זרות; ועל ריבוי המעשים, תכיפותם, וביצועם באופן שיטתי וכנוהל קבוע. בית משפט השלום עמד בנוסף על הפגיעה החמורה של מעשי המבקש בערכים החברתיים והציבוריים המוגנים של כבוד האדם והשמירה על פרטיותו, וטוהר המידות של עובדי ציבור; וציין את מעילתו של המבקש באמון "הבלתי מוגבל" שניתן בו על ידי המדינה, מתוקף תפקידו. בית משפט השלום הוסיף עוד, כי ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים מסתמנת מגמה מחמירה, שנועדה לתת ביטוי לאינטרס הציבורי ולמטרות הענישה. על יסוד האמור, קבע בית משפט השלום, כי מתחם הענישה בעניינו של המבקש ינוע בין 7 ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, וקנס בטווח של 3000 ₪ עד 20,000 ₪.

לצורך קביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, נתן בית משפט השלום את דעתו לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, ובכללן זה ציין כי למבקש אין עבר פלילי, וכי הוא שרת במסירות את המדינה, במשך שנים רבות. בית המשפט הדגיש, כי בשל נסיבות ביצוע העבירות וחומרתן, וכן בשל מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ראוי היה לגזור על המבקש עונש במקטע העליון של מתחם הענישה אותו תחם. חרף זאת, ונוכח הפער שנוצר בין המבקש לשאר המעורבים בביצוע העבירות, אשר לא הועמדו לדין, סטה בית משפט השלום לקולה ממתחם הענישה, בקובעו עונש החורג מהמתחם כלפי מטה.

לאחר זאת, השית בית המשפט על המבקש את העונשים הבאים: 5 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות; 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירה לפי סעיף 142 לחוק מע"מ, או לפי סעיף 248 לחוק העונשין, בתוך 3 שנים ממועד מתן גזר הדין; 7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות, או עבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, לרבות ניסיון ולרבות סיוע לביצוע עבירה זו, בתוך 3 שנים ממועד מתן גזר הדין; וקנס בסך 20,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו.

שני הצדדים לא השלימו עם גזר דינו של בית משפט השלום והגישו ערעור וערעור שכנגד לבית המשפט המחוזי, בעניין מידת העונש, אשר נדחו שניהם. יצוין, כי בהחלטתי מיום 24.3.2015, דחיתי את בקשת רשות הערעור של המבקש, אשר נסבה על חומרת עונשו.

5. ביום 5.8.2015, הגיש הממונה על עבודות השירות בקשה להפסקת עבודות השירות שהושתו על המבקש ולשינוי גזר הדין,

בהתאם לסעיף 51(א1)(1) לחוק העונשין, וזאת בשל החמרה במצבו הבריאותי של המבקש, אשר בגינה לא היה כשיר לביצוע עבודות שירות. בעקבות התפתחות זו, גזר בית משפט השלום, ביום 4.2.2016, את דינו המתוקן של המבקש, והשית עליו 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, חלף רכיב המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. המבקש הגיש ערעור על גזר דין זה לבית המשפט המחוזי, אשר קיבל את הערעור באופן חלקי, וקבע כי עונשו של המבקש יופחת לכדי שני חודשי מאסר לריצוי בפועל.

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשת רשות הערעור שלפניי, משיג המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר לשיטתו של המבקש – החמיר בעונשו יתר על המידה. לטענת המבקש, ניתן להצביע בעניינו על אי-צדק ברור, וכן על עיוות דין ממשי שנגרם לו, משום שעונש המאסר שהושת עליו עומד בסתירה לפסיקתו של בית משפט זה, לפיה לא ייתכן שאדם בעל מוגבלות, אשר נמצא בלתי כשיר לביצוע עבודות שירות, ייאלץ לרצות עונש מאחורי סורג ובריח. עוד טוען המבקש, כי בעת תיקון גזר דינו, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות ובזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות. לבסוף, טוען המבקש, כי בית משפט השלום, אשר גזר את דינו בשנית, היה מנוע מלעשות כן, משום שהערכאה המוסמכת לכך היא בית המשפט המחוזי.

תגובת המשיבה

7. המשיבה מבקשת לדחות על הסף את הבקשה לרשות ערעור, שכן עניינו של המבקש נדון מחדש בפני שתי ערכאות קודמות, כאשר בקשתו אינה מגלה כל עילה למתן רשות ערעור. עוד נטען, כי טענות בעניין חומרת העונש אינן מהוות, ככלל, עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". לטענת המשיבה, סעיף 51(א1)(1) לחוק העונשין, מכוחו שינה בית משפט השלום את גזר דינו של המבקש, מאפשר קביעה מחדש של העונש, בהתחשב בשינוי שחל בנסיבות העניין, ואינו מטיל כל איסור על בית המשפט הגוזר את הדין מחדש, להשית עונש מאסר בפועל. המשיבה טוענת בנוסף, כי בית המשפט המחוזי, אשר פסק דינו הוא מושא בקשה זו, פעל כדין, בכך שהתייחס לחוסר השקילות שבין ריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות לריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח, ומטעם זה הקל בעונשו. לגופו של עניין, טוענת המשיבה כי העונש שהוטל, בסופו של יום, על המבקש הינו "עונש מתון ביותר", ביחס לעבירות שבהן הורשע, והוא נגזר עליו לאחר בחינה נוספת של התאמתו לביצוע עבודות שירות. בנוסף, הפנתה המשיבה לפסיקתו של בית משפט זה, ממנה ניתן ללמוד כי הערכאה המוסמכת לקביעת העונש מחדש היא הערכאה הדיונית, אשר בפניה הוגש כתב האישום (רע"פ 5715/16 פלוני נ' מדינת ישראל (5.9.2016)).

דיון והכרעה

8. הלכה היא, כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או במקרים בהם מתעורר חשש ממשי מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 460/17 אבו הדואן נ' מדינת ישראל (20.3.2017); רע"פ 10059/16 בדיר נ' מדינת ישראל (14.3.2017); רע"פ 226/17 מסיקה נ' מדינת ישראל (6.3.2017); רע"פ 9171/16 כלבונה נ' מדינת ישראל (5.1.2017)). לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, נחה דעתי כי הבקשה אינה עומדת באמות המידה האמורות. די בטעם זה, כדי לדחות את

הבקשה.

9. למעלה מן הדרוש, אוסיף בקצרה את ההערות הבאות. אשר לחומרת עונשו של המבקש, בית משפט זה פסק, לא אחת, כי בקשות מסוג זה אינן מצדיקות, ככלל, מתן רשות ערעור, אלא במקרים חריגים, בהם עסקינן בסטייה קיצונית מרף הענישה הנוהג והמקובל בעבירות דומות (רע"פ 10116/16 דסוקי נ' מדינת ישראל (24.1.2017); רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015); רע"פ 4265/15 דדון נ' מדינת ישראל (22.6.2015)). סבורני, כי עונשו של המבקש, ובפרט לאחר שהתקבל ערעורו באופן חלקי בבית המשפט המחוזי, אינו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות מסוג זה, והוא אף נוטה במידה רבה לקולה. הצורך שהתעורר לגזור את דינו של המבקש מחדש, נבע מחוסר כשירותו הבריאותית לביצוע עבודות השירות. במסגרת גזירת הדין מחדש, נחה דעתי כי הנסיבות המקלות שפורטו על ידי המבקש, לא נעלמו מעיני הערכאות הקודמות, וכזכור, בית המשפט המחוזי אף קיצר את עונשו של המבקש לכדי שני חודשי מאסר בפועל בלבד. סבורני, כי בפסק דינו התחשב בית המשפט המחוזי כראוי בכלל השיקולים האפשריים לקולה, תוך איזוןם אל מול נסיבותיהן וחומרתן הרבה של העבירות שביצע המבקש, והערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו. לסיכום, נראה בעיני כי העונש שהושת על המבקש, בסופו של יום, הינו ראוי ומאוזן.

10. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת. המבקש יתייצב לריצוי עונשו, ביום 23.4.2017 עד השעה 10:00, בימ"ר ניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ט' בניסן התשע"ז (5.4.2017).

ש ו פ ט